

D E C I Z I E

23 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Maria Ghervas, Dumitru Mardari

Elena Covalenco și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de Duca Ion, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Duca Ion împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea excluderii din factura de plată a unor servicii, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2015, prin care s-a respins apelul declarat de Duca Ion și s-a menținută hotărârea Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 03 decembrie 2014

c o n s t a t ă:

La 02 septembrie 2014 Duca Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea excluderii din factura de plată a unor servicii, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Duca Ion a indicat că la 14 iulie 2014 s-a adresat Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP cu cerere prin care a solicitat excluderea din factura de plată a serviciilor incluse ilegal și anume: cota-parte din V apa potabilă, reparații curente și servicii Poșta Moldovei.

Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP nu a exclus din factura de plată serviciile incluse ilegal, iar la 04 august 2014 i-a dat un răspuns pe care îl consideră neîntemeiat.

Prin neexcluderea serviciilor incluse ilegal în factura de plată privind achitarea serviciilor locativ-comunale prestate pentru apartamentul 37 din str. Ion Creangă nr.1, s. Dobrogea, mun. Chișinău, Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP îi încalcă drepturile prevăzute de lege și îi cauzează prejudiciu moral, pe care îl estimează la suma de 7000 lei.

Cere Duca Ion recunoașterea refuzului Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP ilegal, obligarea excluderii din factura de plată privind serviciile locativ-comunale prestate pentru apartamentul 37 din str. Ion Creangă nr.1, s. Dobrogea, mun. Chișinău serviciile incluse ilegal: cota-parte din V apa potabilă,

reparații curente și servicii Poșta Moldovei, încasarea prejudiciului moral în mărime de 7000 lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 decembrie 2014 acțiunea lui Duca Ion a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Duca Ion în beneficiul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 2000 lei.

La 09 decembrie 2014 Duca Ion a depus apel nemotivat, iar la 18 martie 2015 apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 decembrie 2014.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 18 martie 2015 a respins apelul declarat Duca Ion și a menținut hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 decembrie 2014.

A încasat de la Duca Ion în beneficiul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP suma de 500 lei cu titlu de cheltuieli de judecată achitate pentru asistență juridică și taxa de stat în mărime de 150 lei.

La 08 iunie 2015 Duca Ion a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2015, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și deciziei instanței de apel, emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului Duca Ion a invocat că instanțele judecătorești eronat au stabilit că suma de 515,52 lei inclusă în factura de plată la capitolul reparații curente este indicată cu titlu de datorie în privința căreia există hotărâre judecătorească irevocabilă.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 07 noiembrie 2014 se confirmă că hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 05 septembrie 2012 prin care s-a încasat suma de 18183,47 lei a fost executată integral și nu are datorii.

Instanța de apel greșit a apreciat că buletinele de verificare metrologică a contoarelor de apă instalate în apartament nu confirmă că anume aceste tipuri de contoare sunt stabilite de către furnizor.

Contractul încheiat între Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” și Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP nu îi este opozabil.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 07 iulie 2015 avocatul Chetrușcă Viorel a depus în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP referință la recursul declarat de Duca Ion solicitând declararea acestuia ca inadmisibil.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 09 septembrie 2015 a considerat recursul admisibil, fără a prejudicia fondul.

În conformitate cu art. 441 și art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului, verificând în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi probe.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate de Duca Ion în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de avocatul Chetrușcă Viorel în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2015, hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 decembrie 2014 și emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 18 martie 2015 (f.d.89).

Duca Ion a primit copia deciziei instanței de apel la 07 aprilie 2015, fapt confirmat prin copia plicului (f.d.97).

Prin urmare, recursul declarat de Duca Ion la 08 iunie 2015 zi de luni împotriva deciziei instanței de apel se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Din actele pricinii rezultă că Duca Ion domiciliază în mun. Chișinău, s. Dobrogea, str. Ion Creangă, 1, ap.37.

În factura de plată a serviciilor locativ-comunale eliberată pe numele lui Duca Ion pentru luna iunie 2014 sunt incluse serviciile: apă și canalizare, Cota parte din V apa potabilă, deservirea blocului, deșeuri menajere, P/chirie, reparații curente și servicii Poșta Moldovei (f.d.12).

La 14 iulie 2014 Duca Ion s-a adresat Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP cu notificare, solicitînd excluderea din factura de plată serviciile incluse ilegal și anume: cota-parte din V apa potabilă, reparații curente și servicii Poșta Moldovei (f.d.12).

Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP prin răspunsul nr.155 din 28 iulie 2014 a comunicat lui Duca Ion că calculul cota-parte din volumul de apă se efectuează conform pct.9.3.1 lit.c) al Regulamentului de organizare și funcționare a serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare din mun. Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.5/4 din 25 martie 2008. La capitolul „reparații curente” astfel de servicii nu sunt incluse în bonul de plată, iar serviciul Poșta Moldovei este inclus conform contractului nr.01 încheiat cu Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” la 08 februarie 2007.

Nefiind de acord cu răspunsul primit Duca Ion s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată solicitînd recunoașterea refuzului Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP ilegal, obligarea excluderii din factura de plată privind serviciile locativ-comunale prestate pentru apartamentul 37 din str. Ion Creangă nr.1, s. Dobrogea, mun. Chișinău serviciile incluse ilegal: cota-parte din V apa potabilă, reparații curente și servicii Poșta Moldovei, încasarea prejudiciului moral în mărime de 7000 lei și cheltuielile de judecată.

Prima instanță respins acțiunea motivînd soluția că suma de 515,52 lei indicată la capitolul reparații curente este indicată cu titlu de datorie în privința căreia deja există o hotărîre judecătorească irevocabilă. Buletinele de verificare metrologică a contoarelor de apă instalate la consumatorul Duca Ion nu confirmă faptul că anume aceste tipuri de contoare sunt stabilite de către furnizor. La 08 februarie 2007 Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” și Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP au încheiat contractul nr.01 de prelucrare (primire) în oficiile poștale plata pentru serviciile comunale în temeiul căruia este calculat acest serviciu.

Instanța de apel a fost de acord cu soluția primei instanțe.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că prima instanță și instanța de apel au interpretat eronat normele de drept material și au apreciat arbitrar probele administrate.

Conform pct.9.3.1 lit.c) al Regulamentului de organizare și funcționare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare din municipiul Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.5/4 din 25 martie 2008, cînd evidența consumului individual de apă se face prin alte tipuri de contoare, care nu sunt stabilite de către furnizor, evaluarea consumului se face conform indicațiilor contoarelor individuale instalate în locuințe și cotei-părți din volumul total de apă restant pe contorul comun, repartizat proporțional tuturor locatarilor apartamentelor contorizate respectiv, dar nu mai mult decît normele de consum aprobate.

Din buletinele de verificare metrologică nr.1253 și nr.1228 din 24 ianuarie 2011, Duca Ion deține contoare de apă Dn-15 CD ONE TRP nr.146041 și nr.144426 Maddalena (f.d.40).

Numerele contoarelor de apă 146041 și 144426 sunt indicate și în factura de plată a serviciilor locativ-comunale eliberată pe numele lui Duca Ion (f.d.12).

În ședința de judecată din 15 octombrie 2014, prima instanță a acordat termen Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP să verifice dacă Duca Ion are instalate contoare de apă conform buletinelor de verificare metrologică nr.1253 și nr.1228 din 24 ianuarie 2011.

Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP nu s-a conformat încheierii primei instanțe și nu a prezentat aceste date.

În conformitate cu art.118 alin.(1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiectiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, se prezumă că Duca Ion deține contoare de apă Dn-15 CD ONE TRP nr.146041 și nr.144426 Maddalena conform buletinelor de verificare metrologică nr.1253 și nr.1228 din 24 ianuarie 2011.

Punctul 4 din Anexa nr.5 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002 prevede că prestatorul de servicii (furnizorul) va stabili tipul și diametrul mijloacelor de măsurare ce urmează a fi utilizate reieșind din cele incluse

în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare, cu respectarea normelor metrologice recomandate de Serviciul Standardizare și Metrologie și va efectua sigilarea acestora.

Potrivit registrului de stat al mijloacelor de măsurare permise spre utilizare în Republica Moldova, este inclus contorul de apă Maddalena CD ONE TRP (f.d.66-72).

Prin urmare, Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP neîntemeiat a inclus în factura de plată eliberată pe numele lui Duca Ion cota-parte din volumul total de apă.

Conform pct.9 din Statutul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP, contribuțiile pentru întreținerea, exploatarea și reparația imobilului, încăperilor auxiliare, sistemelor ingineresti interioare și terenurilor aferente blocului de locuințe se depun în mărimi ce asigură acoperirea tuturor cheltuielilor socialmente necesare pentru aceste tipuri de lucrări și servicii, inclusiv defalcările pentru reparația capitală a imobilului.

Cuantumul contribuțiilor se stabilește la adunarea generală a membrilor Asociației și se fixează în contractul de întreținere și deservire a locuințelor și a terenurilor aferente blocului de locuințe.

Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP nu a prezentat probe că au fost efectuate reparații curente la blocul de locuit în care locuiește Duca Ion și că cuantumul contribuțiilor de 515,52 lei a fost stabilit la adunarea generală a membrilor Asociației, fixat în contractul de întreținere și deservire a locuințelor și a terenurilor aferente blocului de locuințe.

Instanțele judecătorești eronat au stabilit că suma de 515,52 lei indicată la capitolul reparații curente este cu titlu de datorie în privința căreia deja există o hotărâre judecătorească irevocabilă.

Din informația despre achitarea serviciilor locativ-comunale rezultă că serviciul reparații curente în sumă de 515,52 lei este inclus în luna ianuarie 2014 (f.d.24-25).

Prin hotărâre judecătorească irevocabilă s-a încasat datoria la serviciile locativ-comunale pentru perioada 04 ianuarie 2010 – 29 februarie 2012, care a fost executată de către Duca Ion, fapt recunoscut și de reprezentantul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP avocatul Chetrușcă Viorel în referința depusă la cererea de recurs și nu legalitatea includerii în factura de plată serviciul „reparații curente”.

Prin urmare, Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP ilegal a inclus în factura de plată eliberată lui Duca Ion pentru luna iunie 2014 serviciul reparații curente.

Conform art.666 alin.(1) Codul civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Articolul 668 alin.(2) Codul civil prevede că contractul produce efecte numai între părți dacă legea nu prevede altfel. Contractul produce efecte și pentru succesorii universali sau cu titlu universal dacă din lege, din contract sau din natura obligației nu rezultă altfel.

La 08 februarie 2007 Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP a încheiat cu Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” contractul nr.01 de

prelucrare (primire) în oficiile poștale ale CP Chișinău a plății pentru serviciile comunale, prin care Asociația s-a obligat să plătească Întreprinderii pentru serviciile acordate (pentru recepția plăților) 1,2 % din sumele încasate de la populație, fără TVA (f.d.41).

Conform pct. 17 și 18 al Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii.

Achitarea plăților se efectuează de către proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc, de regulă, prin instituțiile bancare și oficiile poștale, dacă în contractele încheiate nu este prevăzut altceva. În cazul în care plata se achită direct furnizorilor, prestatorilor de servicii și gestionarilor, casele lor trebuie să fie înzestrate cu aparate de casă cu memorie fiscală.

Din sensul normelor de drept citate rezultă că furnizorul, gestionarul sau prestatorii de serviciu eliberează lunar proprietarilor, chiriașilor și locatarilor caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc bonuri de plată pentru fiecare tip de serviciu.

Punctul 12 din Anexa nr.5 al aceluiași Regulament prevede că furnizorul (gestionarul) nu este în drept să ceară de la consumator plată pentru chitanța eliberată.

Așadar, Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP care este gestionarul blocului de locuit din str. Ion Creangă,1, s. Dobrogea mun. Chișinău nu este în drept să ceară de la consumatorul Duca Ion plata pentru chitanța eliberată.

Duca Ion nu este parte la contractul nr.01 de prelucrare (primire) în oficiile poștale ale CP Chișinău a plății pentru serviciile comunale încheiat de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP cu Întreprinderea de Stat "Poșta Moldovei" și acest contract nu produce efecte juridice pentru recurent.

Prin urmare, Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP ilegal a introdus în factura de plată „servicii Poșta Moldovei”.

Instanțele judecătorești nu au ținut cont de aceste circumstanțe și neîntemeiat au respins cererea de chemare în judecată a lui Duca Ion cu privire la recunoașterea refuzului Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP ilegal, obligarea excluderii din factura de plată privind serviciile locativ-comunale prestate pentru apartamentul 37 din str. Ion Creangă nr.1, s. Dobrogea, mun. Chișinău serviciile incluse ilegal: cota-parte din V apa potabilă, reparații curente și servicii Poșta Moldovei.

Referitor la pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 7000 lei.

Conform art.1 alin.(2) Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000 cu modificările ulterioare, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act

administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform art.24 alin.(3) și art.25 alin.(3) Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000 cu modificările ulterioare, la examinarea în instanța de contencios administrativ a cererii în anulare, sarcina probațiunii este pusă pe seama pârîtlui, iar în materie de despăgubire, sarcina probațiunii revine ambelor părți.

În cazul admiterii acțiunii, instanța de contencios administrativ se pronunță, la cerere, și asupra reparării prejudiciului material și moral cauzat prin actul administrativ ilegal sau prin neexaminarea în termenul legal a cererii prealabile.

Admiterea acțiunii lui Duca Ion și recunoașterea refuzului Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP ilegal reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru orice prejudiciu moral eventual suferit.

În acest sens se reține jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, și anume, hotărârea în cauza Amihalachioaie versus Republica Moldova, în care Curtea a estimat că constatarea violării constituie prin sine o satisfacție echitabilă pentru orice prejudiciu moral eventual suferit de interesat.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au stabilit circumstanțele pricinii, că nu este necesară verificarea suplimentară și administrarea de noi dovezi, însă au apreciat arbitrar probele administrate și au interpretat eronat normele de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Duca Ion, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2015 și hotărârea Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 03 decembrie 2014, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Duca Ion.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2015 și hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 decembrie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Duca Ion împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea excluderii din factura de plată a unor servicii, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Duca Ion împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea excluderii din factura de plată a unor servicii, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Se recunoaște ilegal refuzul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP de a exclude din factura de plată privind serviciile locativ-comunale prestate pentru apartamentul 37 din str. Ion Creangă nr.1, s. Dobrogea, mun. Chișinău pentru luna iunie 2014 serviciile incluse: cota-parte din V apa potabilă, reparații curente și servicii Poșta Moldovei.

Se obligă Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.51/336 COOP să excludă din factura de plată privind serviciile locativ-comunale prestate pentru apartamentul 37 din str. Ion Creangă nr.1, s. Dobrogea, mun. Chișinău pentru luna iunie 2014 serviciile: cota-parte din V apa potabilă, reparații curente și servicii Poșta Moldovei.

Se constată că admiterea pretenției de bază constituie o satisfacție echitabilă pentru orice prejudiciu moral eventual suferit.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Elena Covalenco

Sveatoslav Moldovan